

Fyzika těžkých kvarků v jádro-jaderných srážkách

Jakub Češka

Vedoucí práce: doc. Mgr. Jaroslav Bielčík, Ph.D.

Konzultant: Ing. Miroslav Myška, Ph.D.

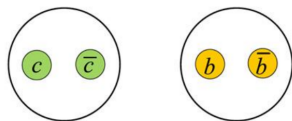
FJFI ČVUT v Praze / Online

11. Česko-Slovenská studentská vědecká konference ve fyzice
(ČSSVK2020)
18.9.2020

- Studium produkce Υ mezonů v závislosti na multiplicitě v p+p srážkách při $\sqrt{s} = 500$ GeV pomocí simulace srážek v MC Event Generátorech PYTHIA a HERWIG a porovnání výsledků s předběžnými STAR daty

Kvarkonia

- Kvarkonia jsou vázané stavy těžkého kvarku a korespondujícího antikvarku ($c\bar{c}$ nebo $b\bar{b}$)
- Fakt, že vzniklý mezon má nulový půvab, resp. krásu, se nazývá "skrytý" půvab, resp. "skrytá" krása
- Půvabná kvarkonia, tzv. charmonia, se mohou nacházet v různých stavech; J/Ψ (základní stav), χ_c a Ψ' (excitované stavy)
- Taktéž krásná kvarkonia, tzv. bottomonia, tvoří různé stavy; Υ , χ_b , Υ' či χ'_b

Produkce kvarkonií

- Mechanismus produkce není ještě dobře znám - tvrdý rozptyl + neporuchová hadronizace
- Existuje několik modelů produkce:
  - ▶ Model barevného singletu
  - ▶ Model barevného oktetu
  - ▶ Model barevného vypaření
- Těžké kvarky mohou být v $p+p$ srážkách produkovány při multipartonových interakcích - situace, kde při $p+p$ srážce dojde k více než jednomu tvrdému rozptylu partonů

Potlačení produkce kvarkonií

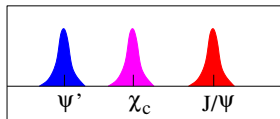
- Důležitou vlastností lehčích kvarkonií je, že se nerozpadají silnou interakcí na korespondující "otevřené" mezony ($D^0 = c\bar{u}$, resp. $B^+ = u\bar{b}$)
- K potlačení silného rozpadu kvarkonií dochází především proto, že hmotnost kvarkonia je nižší než dvojnásobek hmotnosti korespondujícího "otevřeného mezonu"

$$m_{J/\psi} \doteq 3,1\text{GeV}/c^2 < 2m_{D^0} \doteq 2 \cdot 1,87\text{GeV}/c^2$$

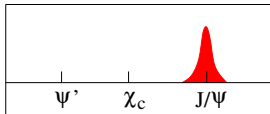
$$m_{\Upsilon} \doteq 9,46\text{GeV}/c^2 < 2m_{B^+} \doteq 2 \cdot 5,28\text{GeV}/c^2$$

Potlačení produkce charmonií

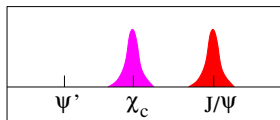
Porovnáním výtěžků jednotlivých kvarkonií je možné určit teplotní interval, ve kterém se hmota nachází

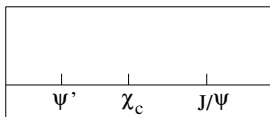
$$T < T_c$$

$$T_\chi < T < T_\Psi$$

$$T_{\Psi'} < T < T_\chi$$

$$T > T_\Psi$$

- Vázané stavy $b\bar{b}$
- Obzvlášť zájem o $\Upsilon(nS)$ stavy jako o sondu do QGP - podobné efekty jako pro J/Ψ

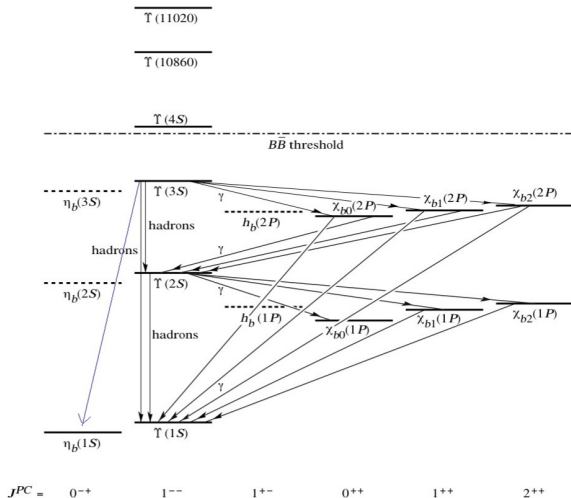
[*Phys.Lett.B 178(4), 416-422(1986)*]

- $\Upsilon(1S)$ - nejlehčí stav $\Upsilon(nS)$
  - ▶ $m = 9460,30 \pm 0,26$ MeV
  - ▶ dileptonové rozpadové kanály
    - ★ e^+e^- BR $(2,38 \pm 0,11)\%$
    - ★ $\mu^+\mu^-$ BR $(2,48 \pm 0,05)\%$

[*Phys.Rev.D 98, 030001(2018)*]

- $\Upsilon(2S)$ - druhý nejlehčí stav $\Upsilon(nS)$
  - ▶ $m = 10023,26 \pm 0,31$ MeV
  - ▶ dileptonové rozpadové kanály
    - ★ e^+e^- BR $(1,91 \pm 0,16)\%$
    - ★ $\mu^+\mu^-$ BR $(1,93 \pm 0,17)\%$
  - ▶ příspěvek feed-down efektů - rozpad na $\Upsilon(1S)$ + něco

Bottomonia

- Hadronizace implementovaná pomocí strunového modelu ("string model")
- Upsilon produkce
  - ▶ $gg \rightarrow b\bar{b}g$ v barevně singletním i barevně oktetním stavu
  - ▶ $q\bar{q} \rightarrow b\bar{b}g$
  - ▶ $gq \rightarrow b\bar{b}q$
- Umožňuje produkci Υ přímo pomocí maticového elementu - možnost mít pouze události, ve kterých je generován Υ mezon
- Umožňuje zvolit pouze některé rozpadové kanály částice
  - ▶ $\Upsilon \rightarrow e^+e^-$
  - ▶ $\Upsilon \rightarrow \mu^+\mu^-$

- Hadronizace implementovaná pomocí clusterového modelu
- Produkce Upsilon není možná pomocí přímého maticového elementu - k produkci dochází v průběhu hadronizace
  - ▶ možné pouze specifikovat produkci $b\bar{b}$ páru
- Stejně jako v PYTHIA možné volit pouze určité rozpadové kanály Υ mezonu
- Důležitý parametr "JetKtCut:MinKT" - určuje minimální hybnost kvarků vystupujících z maticového elementu

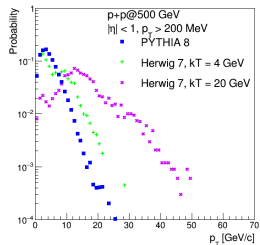
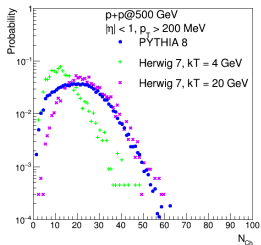
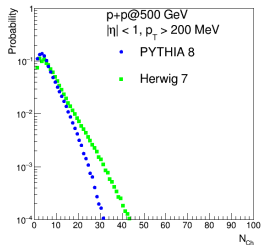
- Run card pro PYTHIA optimalizovaná pro produkci c a b kvarků při RHIC energiích
- MRSTMCal partonová distribuční funkce z LHAPDF6
- Produkce srážek s multi-partonovými interakcemi, initial-state zářením and final-state zářením
- Specifikováno $m_c = 1,43$ GeV a $m_b = 4,30$ GeV
- <https://www.star.bnl.gov/protected/heavy/ullrich/pythia8/>

- PYTHIA 8.240, HERWIG 7.1.4
- Minimum bias události
  - ▶ Vygenerována data pro nedifraktivní procesy a pro všechny soft QCD procesy - pro analýzu pouze nedifraktivní
  - ▶ Využity k určení spektra multiplicity při dané energii
- Události s Upsilon mezonem
  - ▶ Přesně 1 Upsilon v události
  - ▶ Produkce specifických Υ stavů - v tomto případě pouze 1S a 2S
  - ▶ Rozpad Upsilon mezonu do dileptonového kanálu

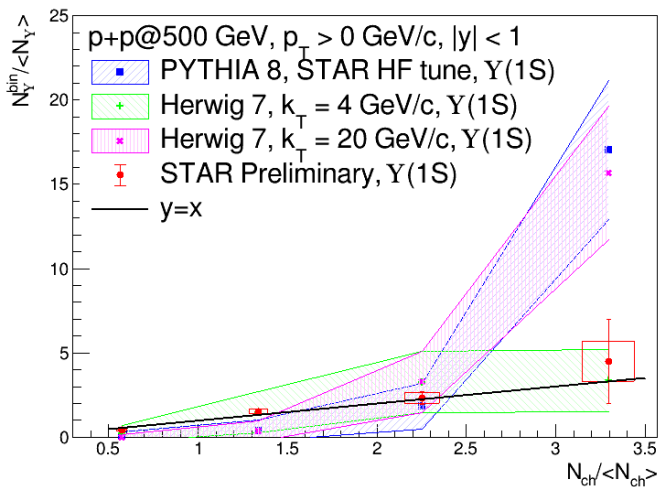
- Aplikovaná výběrová kritéria:
  - ▶ $|\eta| < 1$
  - ▶ $p_T > 200 \text{ MeV}/c$
- Pro PYTHIA 10M MB událostí, 10M událostí s Upsilon
- Pro HERWIG 10M MB událostí, $\sim 2\text{-}3\text{k}$ událostí s Upsilon
- Porovnání s předběžnými STAR daty

- Závislost $N_\Upsilon / \langle N_\Upsilon \rangle$ na $N_{\text{ch}} / \langle N_{\text{ch}} \rangle$
- $N_{\text{ch}} \dots$ počet nabitých částic v události (multiplicita)
- $\langle N_{\text{ch}} \rangle \dots$ střední hodnota multiplicity
- $N_\Upsilon / \langle N_\Upsilon \rangle = (N_{\text{MB}} / N_{\text{MB}}^{\text{bin}})(N_\Upsilon^{\text{bin}} / N_\Upsilon)$
  - ▶ $N_\Upsilon \dots$ celkový počet srážek s Upsilon mezonem
  - ▶ $N_\Upsilon^{\text{bin}} \dots$ počet srážek s Upsilon mezonem s $N_{\text{ch}} / \langle N_{\text{ch}} \rangle$ v korespondujícím binu
  - ▶ $N_{\text{MB}} \dots$ celkový počet minimum bias srážek
  - ▶ $N_{\text{MB}}^{\text{bin}} \dots$ počet minimum bias srážek s korespondujícím $N_{\text{ch}} / \langle N_{\text{ch}} \rangle$

Výsledky

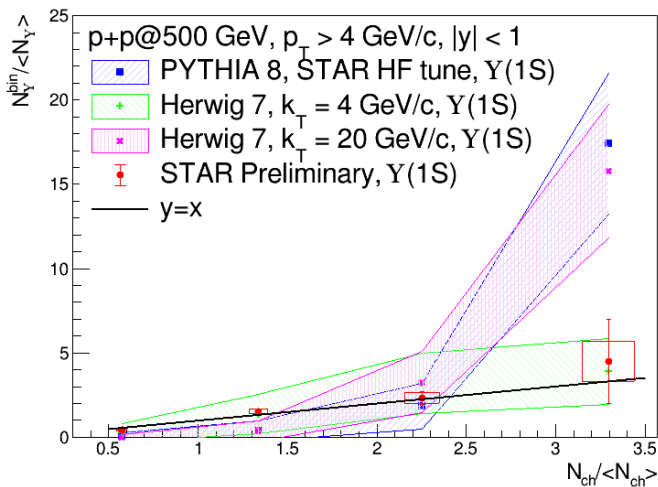

Výsledky

Výsledky

- Multiplicity generovaných dat se liší pro Herwig a PYTHIA
- Problematická produkce Upsilon v Herwig
- PYTHIA i Herwig ($k_T = 20 \text{ GeV}/c$) předpovídají očekávaný silnější než lineární nárůst normalizovaného výtěžku Upsilon
- PYTHIA i Herwig ($k_T = 20 \text{ GeV}/c$) v porovnání s předběžnými STAR daty předpokládají větší hodnoty výtěžku ve vyšších relativních multiplicitách a zároveň podceňují hodnoty pro nižší multiplicity
- Simulovaná data naznačují, že Upsilon mezony jsou produkovány v multipartonových interakcích